

Zgierzer Zeitung

№ 9.

Gazeta Zgierska

Bezugspreis

Jährlich	Mark	9.60
Halbjährlich	"	4.80
Vierteljährlich	"	2.40
Monatlich	"	0.80

Anzeigenpreis

für die Zeile . . . 30 Pf.

Erscheint Mittwochs u. Sonnabends

Prenumerata

Rocznie	marek	9.60
Półrocznie	"	4.80
Kwartalnie	"	2.40
Miesięcznie	"	0.80

Cena ogłoszeń

za wiersz . . . 30 fen.

Wychodzi w środy i soboty.

Zgierz, den 31. Januar 1917.

Zgierz, dnia 31 Stycznia 1917 r.

Städtische Nachrichten.

Der Geburtstag Seiner Majestät des Deutschen Kaisers ist, wie in den anderen Städten so auch in Zgierz festlich begangen worden. Das Ernst'sche Wohnhaus in der Langenstasse, welches dem hier garnisonierenden Landsturm-Bataillon als Kaserne dient, war prächtig geschmückt. Am Vorabend zog ein Fackelzug, ausgeführt vom hiesigen Landsturm-Bataillon unter dem Klängen der Militärkapelle durch die Strassen der Stadt. Diesem Zuge schloss sich eine nach hunderten zählende Menschenmenge an, welche nach den Marschweisen der Musikkapelle stramm mitmarschierte. Am Sonnabend morgen fand ein grosses Wecken statt. In der evangelischen und Katholischen Kirche fand Militärgottesdienst durch die Herren Gouvernementspfarrer Lic. Althaus und Brettle und daran anschliessend um 12 $\frac{1}{2}$ Uhr mittags auf dem Neuen Ringe Vorbeimarsch der Truppen statt.

† Julius Borst.

Am Sonntag, den 28. Januar, um 1 $\frac{1}{2}$ Uhr, morgens, verschied unerwartet der hier allgemein bekannte und geschätzte Grossindustrielle und Ehrenbürger Herr Julius Borst im Alter von 79 Jahren. Der Verstorbene war ein Mann mit edlem und tatkräftigem Charakter und hat sich viele Verdienste in unserer Stadt erworben. Er war Ehrenbürger unserer Stadt und bekleidete viele Ehrenämter; er war Aeltester der Zgierzer Kaufmannschaft, Gründer und Vorsitzender der Gegenseitigen Kreditgesellschaft, Gründer und Vorsitzender der Zgierzer Handelsschule, jetzigen Realschule, Verwaltungsmittglied der Zgierzer Freiwilligen Feuerwehr, Mitglied des Zgierzer Männergesangsvereins, Ehrenmitglied des Gesangsvereins „Lutnia“ usw.

Der Entschlafene wurde gestern, nachmittags 3 Uhr, unter grosser Beteiligung der Bürgerschaft und von Vertretern der Stadt auf dem hiesigen evangelischen Friedhofe beigesetzt.

Belegung der Krankenhäuser. Am Schluss der verflossenen Woche befanden sich in den hiesigen Krankenhäusern wegen innerer Krankheiten 9 Männer, 10 Frauen, 5 Kinder; wegen ansteckender Krankheiten 1 Frau und 1 Kind. Fleckfieber 1 Frau. Im Isolierhaus 4 Personen. Im Dirnenhaus befanden sich 9 Personen.

In der Woche vom 20. — 27. Januar 1917 sind in Zgierz verstorben.

Gibka Marianna, Pionterkerstr. 21,	3 Jahre
Kubicka Genovefa, Parzenczewerstr. 10,	9 "
Karczmarek Michalina, Städtisches Krankenhaus,	55 "
Pawłowska Wiktorja, Feldstr. 1,	55 "
Rosenberg Schlojme Wolf, Łódź-Bałuty,	15 "
Rasztak Jakób, Pionterkerstr. Hs. Gałkiewicz,	70 "
Rybinski Szczepan, Alexandrower Chaussee,	78 "
Sybilska Genovefa Maria, Neuer-Ring 9,	3 $\frac{1}{2}$ "
Wolf, Gottlieb, Mittelstr. 33,	68 "

Wiadomości miejskie.

Dzień urodzin Jego Cesarskiej Mości Cesarza Niemieckiego, jak w innych miastach, tak i w Zgierzu obchodzono uroczystie. Dom Ernstowej na ul. Długiej, w którym rezyduje oddział obrony krajowej, przybrany był bajecznie. W wigilję dnia, urządzonej przez tutejszy oddział obrony krajowej pochód z płonącymi pochodniami, przy dźwiękach orkiestry wojskowej przeciągnął przez ulicę miasta. Koniec pochodu zamykał tłum ludzi, którzy kroczyli podług taktów muzyki. W niedzielę rano odbyło się wielkie przebudzenie. W ewangelickim i katolickim kościołach odbyło się nabożeństwo dla wojskowych, odprawione przez pp. księży gubernialnych Lic. Althausa, i Brettle. Na zakończenie o godz. 12 $\frac{1}{2}$ w południe Nowym Rynku odbył się przegląd wojsk.

† s. p. Juljusz Borst.

W Niedzielę dnia 28 stycznia o godzinie 8 $\frac{1}{2}$ rano zmarł nieoczekiwanie powszechnie tutaj znany i ceniony przemysłowiec i obywatel honorowy p. Juljusz Borst w wieku 79 lat. Zmarły był człowiekiem szlachetnym, o charakterze czynnym i wiele zasług położył dla Zgierza. Był obywatelem honorowym naszego miasta, pracował honorowo w wielu przedsiębiorstwach, był najstarszym w Zgierskim Towarzystwie Zgromadzenia Kupców, twórcą i przewodniczącym Tow. Wzaj. Kredytu, twórcą i przewodniczącym Szkoły Handlowej, obecnie Realnej, członkiem zarządu Zgierskiej Straży Ochotniczej, członkiem Zgierskiego Chóru Męskiego, honorowym członkiem Tow. Spiew. „Lutni“ i t. d.

Zmarły został wczoraj o godzinie 3-ej po południu, w obecności licznie zgromadzonej tutejszej ludności i delegacji wszelkiego rodzaju stowarzyszeń, na tutejszym cmentarzu ewangelickim, pochowany.

Wiadomości szpitalne. W końcu przeszłego tygodnia w tutejszych szpitalach znajdowało się 9 mężczyzn, 10 kobiet i 5 dzieci wewnętrznie chorych. Na choroby zaraźliwe 1 kobieta i 1 dziecko. Na tyfus plamisty 1 kobieta. W domu izolacyjnym znajdowały się 4 osoby. W szpitalu chorób wenerycznych znajdowało się 9 osób.

W ubiegłym tygodniu od 20 do 27 stycznia 1917 r. zmarli w Zgierzu:

Gibka Marianna, ul. Piątkowska № 21,	3 lata.
Kubicka Genovefa, ul. Parzęczewska № 10,	9 "
Karczmarek Michalina, szpital miejski,	55 "
Pawłowska Wiktorja, ul. Polna № 1,	55 "
Rosenberg Schlojme Wolf, Łódź-Bałuty,	15 "
Rasztak Jakób, ul. Piątkowska dom Gałkiewicza,	70 "
Rybinski Szczepan, szosa Aleksandrowska,	78 "
Sybilska Genovefa Marja, Nowy Rynek № 9,	3 $\frac{1}{2}$ "
Wolf Gottlieb, ul. Średnia № 33,	68 "

Ersatz für Saatkartoffeln.

Wohl mancher Kleingärtner denkt mit ernster Sorge an das kommende Frühjahr, wie er die notwendige Kartoffelsaat für sein Stückchen Feld oder Garten beschaffen soll. Bei dem unerfreulichen Ergebnis der letzten Kartoffelernte heisst es sparsam wirtschaften und doch wieder reichlich Kartoffeln legen, damit im nächsten Jahre die Ernte reichlicher wird. So sei denn in wenigen Zeilen darauf hingewiesen, wie man auf gute und billige Art zu Saatkartoffeln kommt.

Die Kartoffel hat bekanntlich am oberen Ende die meisten und kräftigsten Triebe; dadurch ist der Unterteil überflüssig und kann getrost abgeschnitten werden, um in der Küche Verwendung zu finden. So wird schon in den Wintermonaten mit dem Sammeln der Kartoffeloberteile angefangen; täglich werden von den Kartoffeln, die zur Mahlzeit bestimmt sind, die grössten und gesündesten herausgesucht und der Teil, an dem die meisten Augen stehen, wird abgeschnitten. Die Schnittflächen dürfen im Durchmesser bis zu 5 cm sein. Sie werden am besten in einem luftigen und frostfreien Raum bewahrt, bis sie angetrocknet sind. Dann können sie in den Keller kommen. Hier werden sie sorgfältig ausgebreitet und alle 8 bis 10 Tage einmal umgewendet.

Auf diese Weise kann man bei täglichem Verbrauch von 5 bis 6 Pfund ungefähr einundeinhalb Pfund Schnitte tagsüber zusammenbekommen; in sechs Monaten die Saat zu einem Viertel Acker Feld.

Bekanntmachung.

Die Auszahlung der Unterstützung an die Reservistenfrauen für Monat Februar erfolgt am Montag, den 5. und Dienstag, den 6. Februar ds. Js., pünktlich von 8 Uhr früh, bei der hiesigen Stadtkasse nach den Anfangsbuchstaben der Namen:

A — L Montag, den 5. Februar 1917.
M — Z Dienstag, „ 6. „ „

Zgierz, den 30. Januar 1917.

Der 1. Bürgermeister
Lober.
Hauptmann.

Verordnung

betreffend die Beschlagnahme von Kälbermagen.

§ 1.

Vom 20. Januar 1917 ab sind beschlagnahmt:

- 1) sämtliche bereits vorrätigen trockenen Kälbermagen,
- 2) sämtliche künftig bei den Schlachtungen frisch anfallenden Kälbermagen.

§ 2.

Die vorhandenen Vorräte von trockenen Kälbermägen sind sofort für Lodz-Stadt und Land dem K. D. Polizeipräsidium, für Kreis Lask und Brzeziny bei den dortigen Kreisämtern anzumelden. Mit Erlaubnis des Herrn Verwaltungschefs können dieselben zu den bereits getroffenen Abmachungen und den vereinbarten Preisen nach Deutschland ausgeführt werden, jedoch muss die Genehmigung zur Ausfuhr bis 25. Januar 1917 nachgesucht sein.

§ 3.

Der Preis für den Kälbermagen wird auf 0,50 M. pro Stck. festgesetzt. Für trockene Kälbermagen, bei denen eine Genehmigung zur Ausfuhr bis zum 25. Januar 1917 nicht nachgesucht ist, gilt der gleiche Preis wie für die nach diesem Zeitpunkt anfallenden frischen Kälbermagen.

§ 4.

Die frisch anfallenden Kälbermagen, desgleichen die trockenen Kälbermagen, für welche nicht bis zum 25. Januar 1917 die Ausfuhrgenehmigung durch den Herrn Verwaltungschef erteilt ist, sind an die Sammelstellen, Schlachthäuser, bezw. den Zuständigen Fleischbeschauern abzuliefern.

§ 5.

Zu widerhandlungen gegen diese Verordnung werden bestraft mit Geldstrafe bis zu 5000 Mark und mit Haft bis zu 6 Monaten oder mit einer dieser beiden Strafen. Daneben kann die Einziehung der Kälbermagen, die den Gegenstand der Straftat bilden, ausgesprochen werden. Ist die Einziehung nicht ausführbar, so ist statt ihrer die Erlegung des Wertes der Kälbermagen anzuordnen.

§ 6.

Die Verordnung tritt sofort in Kraft.

Lodz, den 20. Januar 1917.

Der Kaiserlich Deutsche Polizeipräsident
Loehrs.

Zastąpienie kartofli do sadzenia.

Zapewne nie jeden z mniejszych ogrodników kłopotczy się poważnie, myśląc o nadchodzącej wiosnie, w jaki sposób zdobyć potrzebną ilość kartofli do zasadzenia na swym polu lub w ogrodzie. Wobec niepomyślnego rezultatu ostatniego zbioru kartofli, trzeba oszczędnie gospodarzyć, a z drugiej strony znów obficie sadzić, aby w przyszłym roku zbiór był większy. Dlatego też wyjaśnić należy w kilku wierszach, w jaki sposób można zaopatrzyć się tanio i dobrze w kartofle do sadzenia.

Kartofel posiada, jak wiadomo, u górnego końca najobfitszy i najsilniejszy kiel, dlatego też część dolna jest zbyteczna i może być odcięta dla użycia w kuchni. Już w miesiącach zimowych należy rozpocząć zbieranie górnych części kartofla; codziennie należy z kartofli przeznaczonych do jedzenia, wykrajać największe i najzdrowsze części. Przecięcie wynosić winno w średnicy około 5 cm. Najlepiej przechowywać je w przewiewnym i od zimna zabezpieczonym lokalu aż do wyschnięcia. Później można je przenieść do piwnicy. Tam należy je starannie ułożyć i co 8—10 dni obracać. W ten sposób można przy codziennym użyciu 5 do 6 funtów zebrać około półtora funta części odciętych, po upływie sześciu miesięcy zbiera się kartofli do sadzenia na jedną czwartą morgi.

Ogłoszenie.

Wyplata zapomóg rezerwistkom za miesiąc luty odbędzie się w poniedziałek, dnia 5 i we wtorek, dnia 6 lutego r. b. w kasie miejskiej punktualnie o godzinie 8 rano podług alfabetycznego porządku nazwisk:

Od A — L w poniedziałek, dnia 5 lutego 1917 r.
„ M — Z we wtorek, „ 6 „ „

Zgierz, dnia 30 stycznia 1917 r.

1 Burmistrz
Lober
Kapitan.

Obwieszczenie

dotyczące sekwestracji żołądków cielęcych.

§ 1.

Od 20 stycznia 1917 r. są zasekwestrowane:

- 1) wszelkie już zasobne suche żołądki cielęce,
- 2) wszelkie na przyszłość przy uboju świeżo otrzymane żołądki cielęce.

§ 2.

Będące na składzie suche żołądki cielęce należy natychmiast zameldować, dla miasta Łodzi i powiatu łódzkiego — w Prezydium Policji, dla powiatów łaskiego i brzezińskiego — w tamtejszych urzędach powiatowych. Za zezwoleniem pana Szefa Administracji takowe mogą być podług już zawartej umowy i umówionych cen wywiezione do Niemiec, jednakże należy o pozwolenia wywozu wnieść podanie do 25 stycznia 1917 r.

§ 3.

Cena za żołądek cielęcy ustanowioną została na 0,50 mar. za sztukę. Za suche żołądki cielęce, o wywóz których się ubiegano, wyznaczona jest ta sama cena, co za świeże żołądki, otrzymane po tym czasie.

§ 4.

Świeżo otrzymane, jak również suche żołądki cielęce, dla wywozu których do 25 stycznia 1917 r. przez pana Szefa Administracji nie wydanem zostało zezwolenie, należy dostawić do składnicy przy rzeźniach lub kontrolerom mięsa.

§ 5.

Wykroczenia przeciwko niniejszemu rozporządzeniu karane będą grzywną do 5000 marek, pozbawieniem wolności do 6-ciu miesięcy, lub jedną z kar tych. Oprócz tego mogą być żołądki cielęce, z powodu których kara została wymierzona, ściągnięte. O ile ściągnięcie jest nie wykonalnem, należy zapłacić wartość żołądków cielęcych.

§ 6.

Rozporządzenie otrzymuje moc obowiązującą natychmiast.

Łódź, dnia 20 stycznia 1917 r.

Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji
Loehrs.

Bekanntmachung.

Ich erinnere daran, dass nach meiner Bekanntmachung vom 31. Juli 1915 — „Deutsche Lodzer Zeitung“ vom 1. 8. 15 (Nr 173) — die Arbeit in Fabriken nur mit ausdrücklicher Genehmigung auf Grund eines Arbeitserlaubnisscheins aufgenommen werden darf. Unter Fabriken sind im Sinne dieser Bekanntmachung auch Werkstätten und Betriebe des Handwerks zu verstehen.

Arbeitserlaubnisscheine werden durch das Kaiserlich Deutsche Polizeipräsidium, Abteilung VIII B, Viktoria-Hotel, 2 Treppen, Zimmer 27, ausgestellt.

Zu widerhandlungen werden bestraft.

Lodz, den 23. Januar 1917.

Der Kaiserlich Deutsche Polizei-Präsident
Loehrs.

Bekanntmachung.

Die Personalsteuer für das 2. Halbjahr 1916 ist am 15. Januar d. Js. fällig geworden.

Ich fordere alle zur öffentlichen Rechnungslegung verpflichteten Handels- und Gewerbetriebe, die mit der Zahlung dieser Steuer noch im Rückstande sind, auf, ihrer Verpflichtung bis spätestens zum 25. d. Mts. nachzukommen. Gegen die dann noch Säumigen werden Zuschläge zur veranlagten Steuer festgesetzt werden.

Gleichzeitig mit der Entrichtung der Steuer ist eine Berechnung an die Steuerabteilung des Polizeipräsidioms, Abt. 7, Zimmer 90, einzureichen.

Diejenigen Unternehmen, welche die Steuer für das 1. Halbjahr 1916 fälschlich nach den früheren, für 1914 und 1915 in Kraft gewesenen Prozentsätzen berechnet haben, haben Gelegenheit, bei der Berechnung für das 2. Halbjahr eine Berichtigung vorzunehmen und die etwa zu wenig gezahlten Beträge jetzt nachzuzahlen.

Die massgebenden Prozentsätze sind in meiner Bekanntmachung vom 16. Dezember 1916, welche am 22. Dezember in der Presse veröffentlicht worden ist, bekanntgegeben.

Lodz, den 19. Januar 1917.

Der Kaiserlich Deutsche Polizei-Präsident
Loehrs.

Verordnung

betreffend den Verkehr innerhalb des Generalgouvernements.

Die Verordnung betreffend den Personenverkehr vom 16. 10. 1916 wird dahin abgeändert, dass der § 2 im Eingang folgende Fassung erhält.

Jede Zivilperson, die sich mit Kraftwagen, Kraftfahrrad, Fahrrad, Eisenbahn oder Schiff über die Grenzen des Kreises, in dem ihr Wohnort liegt, oder auch zu Fuss, Pferd oder Wagen in einen nicht benachbarten Kreis begeben will, bedarf hierzu eines Reisescheines. Zu Reisen mit den für den Personenverkehr bestimmten Feldbahnen in einen an den Kreis des Wohnorts unmittelbar angrenzenden Kreis ist jedoch ein Reiseschein nicht erforderlich.

Ausser dem Reiseschein hat der Reisende über 15 Jahre den in § 1 erwähnten Pass mit sich zu führen.

Ein Reiseschein ist auch in den Absatz 1 Satz 1 angeführten Fällen nicht erforderlich für usw.

Warschau, den 15. Januar 1917.

Der Generalgouverneur
gez. **v. Beseler.**

Verordnung

über den Post-, Telegramm- und Fernsprechverkehr des polnischen Heeres innerhalb des Generalgouvernements.

Die innerhalb des Generalgouvernements Warschau befindlichen Truppenteile und Militärbehörden des Polnischen Heeres werden zum Feldpost-, Telegramm- und Fernsprechverkehr in dienstlichen Angelegenheiten innerhalb des Generalgouvernements Warschau in demselben Umfange und unter denselben Bedingungen zugelassen, wie die Truppenteile und Militärbehörden des deutschen Heeres.

Die Angehörigen des polnischen Heeres sind zum privaten Telegramm- und Fernsprechverkehr sowie zum Feldpostverkehr mit deutschen Heeresangehörigen und Beamten innerhalb des Generalgouvernements in demselben Umfange und unter denselben Bedingungen wie die deutschen Heeresangehörigen und Beamten zugelassen. Für den Feldpostverkehr mit der Bevölkerung gilt die Verordnung vom 9. Dezember 1916.

Im Post-, Telegramm- und Fernsprechverkehr des polnischen

Obwieszczenie.

Przypominam, iż podług mego obwieszczenia z dn. 31 lipca 1915 r. — „Deutsche Lodzer Zeitung“ z dnia 1 sierpnia 1915 r. (Nr. 173) — roboty w fabrykach mogą być rozpoczęte tylko za wyraźnem zezwoleniem na zasadzie karty uprawniającej do rozpoczęcia robót. Warsztaty i pracownice rzemieślnicze również zostają zaliczone do kategorii fabryk.

Karty na rozpoczęcie roboty wydaje Cesarsko-Niemieckie Prezydium Policji, wydział VIII B, Hotel Victoria, II-gie piętro, pokój nr. 27.

Wykroczenia zostaną karane.

Łódź, dnia 23 stycznia 1917 r.

Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji
Loehrs.

Obwieszczenie.

Podatek od dochodów pracowników pracujących w przedsiębiorstwach handlowo-przemysłowych za II półrocze 1916 r. był płatny 15 stycznia r. b. Wzywam wszelkie do publicznego składania rachunków obowiązane handlowo-przemysłowe przedsiębiorstwa, które z wpłacaniem tego podatku jeszcze zalegają, spełnić w tym względzie swój obowiązek najpóźniej do 25 b. m. Przeciwno po tym terminie jeszcze będącym opieszalym zastosowane zostaną dodatki podatkowe.

Jednocześnie z uiszczaniem podatku winien być podany obrachunek do Wydziału podatkowego w Prezydium Policji, Wydział VII, pokój 90.

Przedsiębiorstwom, które podatek za I półrocze 1916 r. mylnie obliczali na zasadzie dawniejszych na 1914 i 1915 w mocy będących stawek procentowych daną jest możność przy obliczaniu podatku za II półrocze uczynić odpowiednią poprawkę i ewentualnie za mało policzone sumy teraz dopłacić.

Miarodajne stawki procentowe zostały podane w moim obwieszczeniu z dnia 16 grudnia 1916 r. ogłoszonym prasie 22 grudnia r. b.

Łódź, dnia 19 stycznia 1917 r.

Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji
Loehrs.

Rozporządzenie

z dnia 16 października 1916 r. dotyczące ruchu osobowego zmienia się o tyle że § 2 z początku otrzymuje następujące brzmienie:

Każda osoba cywilna, która chce udać się samochodem, motocyklem, na rowerze, koleją lub statkiem poza granicę powiatu w którym leży jej miejsce zamieszkania, lub też pieszo, konno albo wozem do powiatu nie sąsiedniego, musi posiadać pozwolenie na podróż.

Na podróż kolejkami polowemi, przeznaczonemi dla ruchu osobowego, do powiatu graniczącego bezpośrednio z powiatem miejsca zamieszkania pozwolenie na podróż nie jest wymagane.

Prócz pozwolenia na podróż musi każdy podróżny, mający więcej niż 15 lat, mieć przy sobie paszport wymieniony w § 1.

W wypadkach wymienionych w ust. 1 zd. 1 pozwolenia na podróż nie potrzebują i t. d.

Warszawa, dnia 15 stycznia 1917 r.

Jenerał-Gubernator
v. Beseler.

Rozporządzenie

dotyczące komunikacji pocztowej, telegraficznej i telefonicznej wojska polskiego w granicach Jenerał-Gubernatorstwa.

Znajdujące się w granicach Jenerał-Gubernatorstwa Warszawskiego oddziały i władze wojskowe wojska polskiego będą dopuszczone w sprawach służbowych do komunikacji poczty polowej, telegraficznej i telefonicznej w granicach Jenerał-Gubernatorstwa Warszawskiego w tym samym zakresie i na tych samych warunkach, co oddziały i władze wojskowe wojska niemieckiego.

Osoby, należące do wojska polskiego, będą dopuszczone do prywatnej komunikacji telegraficznej i telefonicznej, jakoteż do komunikacji pocztą polową z osobami, należącymi do wojska niemieckiego i urzędnikami niemieckimi w granicach Jenerał-Gubernatorstwa Warszawskiego w tym samym zakresie i na tych samych warunkach, co osoby należące do wojska niemieckiego i urzędnicy niemieccy. Do komunikacji pocztą polową z ludnością odnosi się rozporządzenie z dnia 9-go grudnia.

W komunikacji pocztowej, telegraficznej i telefonicznej wojska

Heeres und seiner Angehörigen ist ausser der deutschen die polnische Sprache gestattet. Privattelegramme in polnischer Sprache, die von Mannschaften des polnischen Heeres abgesandt werden, müssen die Zulassungsbescheinigung des vorgesetzten Offiziers tragen.

Diese Verordnung tritt sofort in Kraft.

Warschau, den 2. Januar 1917.

Der Generalgouverneur
v. Beseler.

Bekanntmachung über Erleichterung im Post und Telegrammverkehr der Bevölkerung.

Im privaten Postverkehr innerhalb des Generalgouvernements Warschau ist fortan die polnische Sprache ausser auf Postkarten auch in Briefen, Drucksachen und Geschäftspapieren zugelassen.

Hinsichtlich des Umfangs der Briefe bleibt es bei den übrigen Grundsätzen. Briefe sollen nicht mehr als vier Oktav- oder zwei Quartseiten; Postkarten hoch nicht mehr als zwölf, quer nicht mehr als acht Seiten enthalten.

Die Beschränkung, dass Privattelegramme nicht mehr als 15 Worte enthalten dürfen, wird zunächst für das Gebiet des Generalgouvernements aufgehoben.

Warschau, den 2. Januar 1917.

Der Generalgouverneur
von Beseler.

Spenden.

Anstelle der Neujahrsvisiten spendete Herr Pastor Serini für den Ortshilfsausschuss Rbl. 1.50.

Anstelle eines Kranzes für das Grab des verstorbenen Julius Borst spendeten:

für die Selbsthilfe der Realschule
die Gegenseitige Kreditgesellschaft Rbl. 25.00
Herr St. Lorentz „ 25.00
„ St. Długoszewski „ 10.00
Die Beamten der Gegenseitigen
die Kreditgesellschaft „ 10.00

Ausserdem spendete die Gesellschaft Gegenseitigen Kredits zur Verfügung des Pastors Serini Rbl. 25.00

„ „ „ Pfarrers Stefański „ 25.00
„ „ „ Rabbiners Kohn „ 25.00

Der „Gesangverein „Lutnia“ für das katholische Weisenhaus Rbl. 5.

polnische i osób, należących do jego składu, dozwolony jest prócz języka niemieckiego także i polski. Telegramy prywatne, wysyłane przez żołnierzy wojska polskiego, muszą być zaopatrzone w poświadczenie przełożonego oficera.

Niniejsze rozporządzenie nabiera natychmiast mocy obowiązującej.

Warszawa, dnia 2 stycznia 1917 r.

Jenerał-gubernator
v. Beseler.

Obwieszczenie dotyczące ułatwienia w komunikacji pocztowej i telegraficznej ludności.

W prywatnej komunikacji pocztowej w granicach Jenerał-Gubernatorstwa Warszawskiego dopuszcza się odtąd język polski, oprócz na pocztówkach także i w listach, drukach i papierach dotyczących się interesów.

Pod względem objętości listów, pozostają dotychczasowe zasady. Listy nie mają zawierać więcej niż 4 strony ósemek arkusza lub 2 strony ćwiartek arkusza, pocztówki nie więcej niż 12 wierszy na wysokość i nie więcej niż 8 wierszy na szerokość.

Niniejszym znosi się najsamprzód dla obszaru Jenerał-Gubernatorstwa Warszawskiego ograniczenie, że telegramy prywatne nie mogą zawierać więcej niż 15 wyrazów.

Warszawa, dnia 2 stycznia 1917 r.

Jenerał-Gubernator
v. Beseler.

Ofiary.

Pan pastor Serini zamiast powinszowań noworocznych na Radę Opiekuńczą Rbl. 1.50.

Zamiast wieńca na grób ś. p. Juliusza Borsta:

Tow. Wzaj. Kredytu na Szkołę Realną Rbl. 25.00.

St. Lorentz „ „ „ 25.00.

St. Długoszewski „ „ „ 10.00.

Pracownicy Tow. Wzaj. Kredytu „ „ 10.00.

Prócz tego Tow. Wzaj. Kredytu ofiarowało do dyspozycji

pastora Serini Rbl. 25.00.

ksiedza Stefańskiego „ 25.00.

rabina Kohna „ 25.00.

Tow. Śpiew. „Lutnia“ na katolicki dom sierot Rbl. 5.00.

Theater == „VENUS” == Teatr

Langestrasse 26. Sensation!

Vom Freitag, d. 2. bis Sonntag d. 4. Februar 1917.

1. DIE TULPAN (Naturaufnahme).

Eine Frau, ein Philosoph und das Leben

Drama aus dem Leben in 5 Theilen.

- 1) Prolog
- 2) Eine wunderbare Schönheit
- 3) Die geheimnisvolle Erfindung
- 4) Das Leben im Tode
- 5) Nach 15 Jahren.

3. Das Erlebnis mit der Fusssocke (Posse).

Sensacja! ul. Długa № 26.

Od piątku, d. 2 do niedzieli d. 4 lutego 1917 roku.

1. TULIPANY (zdjęcia z natury).

KOBIETA, FILOZOF I ŻYCIE

Dramat życiowy w 5-ciu częściach.

- 1) Prolog
- 2) Dziwna piękność
- 3) Tajemniczy wynalazek
- 4) Życie w śmierci
- 5) Po 15 latach.

3. PRZYGODY ZE SKARPETKĄ (komiczne).

SPRACHENUNTERRICHT.

Abendkurse v. Frau L. Merrik-Kowalska.

Deutsch, englisch, französisch und deutsche Stenographie.

Der Unterricht findet in Gruppen statt. Das Schulgeld beträgt pro Person Rbl. 3—5 monatlich.

Anmeldungen werden nur noch bis zum 1. Februar d. Js. in der Realschule von 9—12 Uhr mittags entgegengenommen.

Ein deutscher Pass auf den Namen Wahlmann Herta ist verloren gegangen. Der Finder wird gebeten denselben beim Magistrat abzugeben.

Ein deutscher Pass auf den Namen Wójcik Małgorzata ist verloren gegangen. Der Finder wird gebeten denselben beim Magistrat abzugeben.

KURSY JĘZYKOWE.

Wieczorowe kursy p. L. Merrik-Kowalskiej.

Niemiecki, angielski, francuski i stenografia niemiecka.

Kursy odbywać się będą w grupach. Opłata wynosi od osoby od 3 — 5 rbl. miesięcznie.

Zgłoszenia przyjmowane są tylko do 1-go lutego r. b. w Szkole Realnej od godziny 9 — 12 w południe.

Paszport niemiecki na imię Herty Wahlmann został zgubiony. Łaskawy znalazca raczy oddać takowy w Magistracie.

Paszport niemiecki na imię Małgorzaty Wójcik został zgubiony. Łaskawy znalazca raczy oddać takowy do Magistratu.